

Till: SKB
Att.: Saida Laârouchi Engström
Box 5864
102 40 Stockholm

Frågor från Döderhults naturskyddsförening med anledning av samråd arrangerat 2005-04-05 av Svensk Kärnbränslehantering (SKB) i Figeholm, Oskarshamns kommun

Fråga 1: Val av område

Uppgifter i media gör gällande att SKB kommer att prioritera Laxemarområdet när man fullföljer platsundersökningen för ett slutförvar. Varför lutar nu SKB åt Laxemarområdet? Är det fråga om geologiska fördelar, om möjligheterna att expandera slutförvaret vid längre drift av de svenska kärnkraftverken, om risk för miljöpåverkan på områden av riksintresse för naturvård eller finns det andra skäl?

Underlaget till samrådsmötet har en inriktning på en lokalisering på Simpevarpshalvön. När kommer SKB att kalla till ett samråd med ett underlag som gäller för Laxemarområdet?

Fråga 2: Bergmassor

Kan SKB ange hur stora bergmassor som måste borttransporteras i byggskedet? Hur stora bergmassor måste mellanlagras under driftsskedet för att vid en tidpunkt långt in i framtiden användas för att försluta förvaret?

Hur ska sprängämneskemikalier, lakvatten och andra restprodukter från bergmassorna omhändertas så att det inte skadar vattendrag och havet?

Fråga 3: Bergkross

SKB anger att berget kommer att krossas i olika processer. Under byggtiden anger man att en mobil bergskross kommer att användas ett antal dagar per år. Kan SKB förklara varför det räcker med att krossa berg 10 dagar per år och hur detta ingår i logistiken för hantering av bergmassorna?

Under driften anges att bergkrossning kommer att ske kontinuerligt, förutom nattetid, i en bergkross inbyggd i byggnader på markytan. Kan SKB ge exempel på andra bergkrossar som är byggda på ett liknande sätt? Vad innebär begreppet "nattetid"?

Fråga 4: Ökad trafik på väg 743

SKB anger att under byggfasens ca sju år kommer 40-75 större lastbilar med bergmassor att köra fram och tillbaka (tomma) längs väg 743 mot Fårbo. Detta ska ske samtidigt som det blir en allmänt ökad trafik på vägen med anledning av de nya verksamheterna. Hur mycket buller kommer det att komma från vägen vid olika tider på dygnet? Hur kommer det av människor

upplevda bullret att öka? Kan SKB på ett pedagogiskt visa hur detta kommer att upplevas jämfört med idag av boende längs vägen?

En ökad trafik på väg 743 kommer att kräva en upprustning av vägen. Är SKB beredd att ta kostnaderna för en upprustning om Vägverket inte är beredda att ta in den i sina upprustningsplaner i tid?

Fråga 5: Bullerökning

Det finns kartor för bullerspridning från fasta källor under driftsskedet för en förläggning i Simpevarpsområdet på sidan 9. När kommer en motsvarande karta för Laxemarområdet? Ingår buller för den planerade inbyggda bergskrossen i de visade bullernivåerna? Hur kommer bullernivåerna under byggfasen från den rörliga bergskrossen och från de ökade transporterna att se ut? Hur kommer ni att hantera problematiken med bullrets utbredning i tid under dygnet?

Fråga 6: Grundvattensänkning

Utifrån erfarenheterna från Äspö och de effekter grundvattensänkningen redan fått för brunnar i området, är det rimligt att bolaget redovisar underlag och scenarier för grundvattenstörningar. Detta borde rimligen ske innan uppgörelser med markägare slutförs och tidigt i samrådsprocessen. Hur kommer ni att hantera grundvattenfrågan så att boende i området kan tillförsäkras ett tillförlitligt underlag innan tillstånd för anläggningar lämnas in? Planerar SKB att borra en egen brunn och göra ett eget ledningsnät i Laxemarområdet?

Fråga 7: Påverkan av ett område av riksintresse för naturvården

Simpevarpshalvön gränsar till områden som är riksintressanta för naturvård (NRO08002 Västerviks och Oskarshamns skärgård). Delar av Hålö och Ävrö är en del av detta område, bl. a. en yta på Hålö som SKB har angett som ett möjligt bergmasseupplag. Hur avser SKB ta hänsyn till närheten av detta område vid lokalisering av anläggningar vid bygge och drift av en inkapslingsanläggning och ett slutförvar? I ett kustnära område där Östersjöns ekosystem redan är utsatta för miljöpåverkan är det viktigt att inte ytterligare miljöföroreningar tillförs grundvattnet och havet. Hur kommer SKB att säkra att så inte blir fallet?

Ett exempel på hur detta område kan påverkas negativt ur miljösynpunkt av en lokalisering av slutförvaret under Simpevarpshalvön visar ni på sidan 4 där bergupplag lokaliseras på Hålö och Ävrö. Hur motiverar SKB att bergmassor kan lagras på små öar i skärgården, om målet enligt miljölagstiftningen är att *eliminera* riskerna (lakvatten med oljor, sprängmedelsrester m.m.) för miljön?

Fråga 8: Ljusstörningar

Vad kommer SKB att göra för att undvika att det blir ljusstörningar från inkapslingsanläggningen och ovanjordsdelen av slutförvaret?

Fråga 9: Byggtiden

SKB har angett byggtiden till ca 7 år. Vilka antaganden om arbete på dygns-, vecko- och årsbasis ligger bakom detta antagande?

Fråga 10: Formen för samråd

Kan SKB tänka sig att i framtiden förändra formen för samråd så att det blir enklare för enskilda medborgare att få sina frågor framförda? Ett förslag är att en del av tiden på framtida samrådsmöten tillåter diskussion i mindre grupper och att rapportörer antecknar synpunkter och frågor som kommer upp i grupperna. Ett annat förslag är att ha en oberoende mötesledare som t ex utses av Oskarshamns kommun.

Fråga 11: Tidpunkt för avisering av samrådsmöten och tillgång till underlag

För att underlätta för ideella organisationer att analysera och formellt hantera sina synpunkter vid samrådsmöten är det viktigt att tidpunkten för samrådsmöten annonseras i mycket god tid innan mötena. Det är även viktigt att underlag för samråd finns tillgängligt i god tid innan samrådsmöten. Kan SKB i framtiden komma med avisering om tidpunkten för samrådsmöten och samrådsunderlaget tidigare än de minimalt lagstadgade tre veckorna?

Fråga 12: Tidsdisposition för mötet

För att ett samråd ska fungera väl måste det finnas möjligheter för allmänheten att föra fram frågor och synpunkter. Vid mötet i Oskarshamn 2005-04-05 som var utlyst mellan klockan 19.00 och 21.00 gjorde SKB och SKBs konsulter föredragningar mellan 19.00 och 20.45, med ett kort avbrott för fika. Då fanns det endast 15 minuter schemalagd tid för allmänna frågor och fri diskussion. Mötet fortsatte sedan till närmare klockan 22 och även om SKB välkomnar skriftliga frågor i två veckor efter mötet kvarstår grundproblemet. Om SKB kallar till ett möte i syfte att samråda med allmänheten måste det inom den utlysta tiden finnas plats för annat än information från företaget. Hur ska SKB göra för att se till att allmänheten vid framtida möten får större möjligheter att komma till tals på själva mötet?

Med en förväntan på utförliga svar i mötesdokumentationen.

Bästa hälsningar

Catharina Lihnell Järnhester
ordförande